Merészebb, mint a festészet

2014/04/09





[1]A modern magyar kereskedelmi plakát 1924–1942 alcímmel látható az OSZK és az Iparművészeti Múzeum közös kiállítása az Iparművészeti Múzeum falai között [2]2014. április 25. és augusztus 31. között.

A két világháború közötti magyar plakátművészet remekeiből összeállított reprezentatív válogatást – spanyolországi bemutatkozását követően – először az Iparművészeti Múzeumban láthatja a hazai közönség. A kiállítás az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményéből 102 művészi plakátot vonultat fel, amely ezúttal kiegészül az Iparművészeti Múzeum saját anyagával, illetve köz- és magángyűjteményekből származó kisnyomtatványokkal és tárgyi emlékekkel.

A tárlat a kereskedelmi grafika 1924 után bekövetkezett radikális megújulására koncentrál. Ekkortól érvényesülnek a Bauhaus és a konstruktivizmus modern tervezési elvei a magyar alkalmazott grafikában, az emigrációból hazatérő Kassák Lajos, Bortnyik Sándor és Berény Róbert közvetítésével. Az ő ismert neveik mellett a kiállítás nyomán újabb fontos alkotók kerülhetnek be a köztudatba, mint Irsai István, Csemiczky Tihamér, Radó György vagy a Macskássy-testvérek.



[3]Az Iparművészeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár közös szervezésében megvalósuló kiállítás alapját képező 102 művészi plakát nagy sikerrel mutatkozott be 2009-ben a spanyolországi Valenciában majd Sevillában, Bakos Katalin művészettörténész rendezésében.

E nagyszabású válogatást öt év után végre a budapesti közönség is láthatja. Ilyen nagyszámú, a hazai plakátművészet „fénykorából” származó plakátanyag eddig még nem szerepelt magyarországi kiállításon.

Az Iparművészeti Múzeumban a Spanyolországban bemutatott tárlat bővített változata valósul meg, a kiállított plakátokat kisnyomtatványokkal, eredeti plakáttervekkel gazdagítjuk, továbbá olyan tárgyakkal egészítjük ki, amelyek megjelennek a plakátokon. Feltűnnek a két háború közötti korszak modern életmódjának kellékei, a Flora szappan, a Modiano szivarpapír, a népszerű Standard rádió fejhallgatóval és hangszóróval, vagy a kötött, övvel ellátott Nor-Coc fürdőruha.


flora
flora
TERPENTIN-
SZAPPAN
irsai
MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T. BUDAPEST.

[4]A mindennapi élet tárgyai a húszas-harmincas évek modern, nagyvárosi életmódját idézik, amelyhez hozzátartoztak a kulturális programok, az utazás és a sport. A tárlatot a korszakot idéző archív fotók, külön vetítőhelyiségben pedig korabeli filmhíradórészletek kísérik, felidézve a nemzetközi vásárok hangulatát és a plakátok természetes közegét, a városi utcát. A kiállítás főszereplői mindazonáltal maguk a plakátok, melyek színkavalkádjukkal, átütő formavilágukkal a magyar plakátművészet két világháború közötti virágkorának legjavát képviselik.

Az 1920-as évek közepétől egy teljesen új hang jelent meg a budapesti plakátok világában. Eltűnt a szecesszió álomvilága, háttérbe szorultak a humoros, történetet mesélő ábrázolások. Betört a modern kor; olyan termékek jelentek meg a reklámokon, amelyek a technika fejlődése nyomán jöttek létre, és a modern nagyvárosi élet kényelmét szolgálták. Megjelent a plakátokon a villanykörte, a rádió, a rádiócső, az elektromos és gázkészülékek egész sora, az autógumi, a konzerv, a töltőtoll. A régi árucikkek – mint a dohányipari termékek, a divatcikkek, élelmiszerek, sajtótermékek – hirdetése is ahhoz az új reklámnyelvhez igazodott, amelyet az új termékek adekvát bemutatásának feladata hívott életre.


3·90
SZAVATOLT SZINTARTÓ
NOR-COC
FÜRDŐTRIKÓ

[5]A plakátművészet megújulásában nagy szerepe volt Kassák Lajosnak, Bortnyik Sándornak és Berény Róbertnek, akik a 20. század elején Magyarországon kibontakozó avantgárd mozgalom vezető alakjai voltak. Bécsben, Weimarban és Berlinben széleskörű nemzetközi tájékozódásra tettek szert. Plakátjaik újszerűségük miatt nagy sikert arattak, így egy csapásra átvette az uralmat a modernista grafika. 1930-ban az Iparművészeti Múzeumban (pontosan a mostani tárlat helyén!) megrendezett Magyar Könyv- és Reklámművészek Társaságának bemutatkozó kiállításán Berény Róbert, Bortnyik Sándor, Kassák Lajos, Moholy-Nagy László és Molnár Farkas is részt vett. A kiállításon megmutatkozott munkásságuk hatása az egész magyar tervezőgrafikára, a plakátra és tipográfiára, reklámfotóra és könyvművészetre egyaránt.



[6]A kiállítást háromnyelvű – magyar/angol/spanyol – katalógus kíséri, a kurátor –Bakos Katalin – tanulmányával, továbbá magyar művészek és kritikusok korabeli, emblematikus írásaiból összeállított dokumentumválogatással.

A kiállításhoz kapcsolódó tárlatvezetésekről, workshopokról, múzeumpedagógiai foglalkozásokról és ismeretterjesztő előadásokról további információt az Iparművészeti Múzeum honlapján olvashatnak.

Időpont: 2014. április 25. és augusztus 31. között.
Helyszín: Iparművészeti Múzeum *[2] – 1091 Budapest, Üllői út 33–37.*

A kiállítás plakátja *[7]*
2014/07/29 - 16:14

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/plakat-kiallitas

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Bereny-modiano.jpg
[2] http://www.imm.hu/hu/exhibits/view/290,Mer%C3%A9szebb%2C+mint+a+fest%C3%A9szet+-+A+modern+magyar+kereskedelmi+plak%C3%A1t+1924-1942?type=upcoming
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/bortnyik-szen-aznap.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/1934-140_Irsai.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/1938-262_Irsai.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Irsai-cipopaszta.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/plakat-plakat2.pdf
[8] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek